МІНІСТЕРСТВО ОСІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Затверджено
Вченою радою НУБіП України
«20» квітня 2016 р.
(протокол № 11)
Голова Вченої ради _____ С.М. Ніколаєнко

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD) НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Київ 2016

1.Загальні положення

1.1 Положення про педагогічну практику аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України (далі - Університет) регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики аспірантами.

1.2 Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним з етапів професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, який має за мету закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі. Включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, навчально-методичну роботу.

1.3 Положення розроблене відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

1.4 Організатором та базою для проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант. Крім того, аспірант може пройти педагогічну практику на кафедрах інших підрозділів університету або інших закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації.

2. Мета та завдання педагогічної практики

2.1 Метою педагогічної практики аспірантів є набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи.

2.2 У процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти такими компонентами:

- предметними, що є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю;
- передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей (знання та розуміння);
- розробкою та реалізацією проектів, включаючи власні дослідження, які мають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання;
- критичний аналіз, оцінювання і синтез нових ідей.

- спілкування у діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.

2.3 Очікувані результати педагогічної практики. Аспіранти повинні знати:

- організацію освітнього і виховного процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення занять, організацію самостійної та індивідуальної роботи;
- основи педагогіки вищої школи.

2.4 Процес проходження педагогічної практики скерований на формування у аспірантів наступних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вирішувати проблеми в освітньому процесі;
- комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність);
- комплексність у прийнятті обгрунтованих рішень;
- комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм;
- комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної освіти;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації із навчальних та наукових джерел.

3. Програмні результати практики

Аспіранти повинні:

3.1. Знати та розуміти методологічні, концептуальні засади організації навчальних занять у вищій школі, викладання фахових дисциплін, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації наукової і педагогічної діяльності.

3.2. Вміти аналізувати робочі та навчальні програми фахових дисциплін, самостійно планувати структуру навчальних занять та розробляти

методику їхнього проведення, організовувати навчально-виховний процес як взаємодію «викладач-студент», оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблемні ситуації.

3.3. Вміти критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії та дії студентів на кожному етапі процесу навчання відповідно до поставленої мети, робити висновки та самостійно приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття, застосовувати методи об'єктивної діагностики знань студентів.

3.4. Вміти організувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні добудови для встановлення контакту з ними, стимулювати до активної роботи на заняттях, конструктивно спілкуватись з викладачами під час аналізу проведених навчальних занять.

3.5. Оволодіти методикою проведення лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять; новітніми технологіями, активними та інтерактивними методами навчання, високою педагогічною культурою та професіоналізмом.

4. Зміст педагогічної практики

4.1. Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.

4.2. Ознайомлення з робочими програмами, змістом навчальних курсів (за фахом).

4.3. Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.

4.4. Написання планів-конспектів лекцій, семінарських, практичних чи лабораторних занять.

4.5. Моніторинг, аналіз та підготовка методичного забезпечення з дисципліни у вищій школі.

4.6. Проведення різних за формою навчальних занять.

4.7. Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.

4.8. Організація самостійної роботи студентів.

4.9. Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.

4.10. Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та пізнавальної діяльності студентів.

4.11. Аналіз педагогічних ситуацій.

4.12. Відвідування й аналіз навчальних занять викладачів, проведених у закладі вищої освіти.

4.13. Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.

5. Організаційні основи педагогічної практики

5.1. Загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС на 3 році навчання.

5.2. Навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів) становить 50 навчальних годин практики.

5.3. На аудиторне навантаження (читання лекцій за рішенням кафедри), проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) відводиться 70 годин загального часу практики.

5.4. Педагогічна практика проводиться після вивчення курсу «Педагогіка вищої школи».

5.5. Захист практики здійснюється на засіданні кафедри і оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою.

5.6. Аспіранту, який не виконав програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження, або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.

6. Звітна документація

6.1. Після проходження педагогічної практики аспірант подає на кафедру такі документи:

- звіт про проходження практики (додаток 1);
- календарний графік проходження практики (додаток 2);
- календарний план виконання індивідуального завдання педагогічної практики (додаток 3);
- відгук наукового керівника про проходження практики (додаток 4);
- аспіранти, які проводять заняття перебуваючи на посаді НПП (за сумісництвом) в закладі вищої освіти, звільняються від практики з відповідним поданням на кафедру позитивної характеристики та довідки з місця роботи;

- аспіранти мають право проходити педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України та за кордоном. З наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

7. Права та обов'язки аспіранта

7.1. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження педагогічної практики, звертатись до наукового керівника або завідувача кафедри, вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики.

7.2. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право відвідувати заняття викладачів Університету з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

7.3. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від проходження практики.

8. Права та обов'язки керівника практики

8.1. Загальне керівництво педагогічною практикою аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

8.2 Безпосереднє керівництво педагогічною практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює науковий керівник, який:

- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу у плануванні та організації проведення занять зі студентами;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про навчально-методичну роботу аспіранта під час проходження практики.

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Звіт
з педагогічної практики аспіранта

_____
(кафедра)

_____
(спеціальність)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Термін проходження практики_____

Науковий керівник _____
(прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____
(прізвище, ініціали)

1. Ознайомлення з планами і програмами відповідної спеціальності

_____

_____

_____

2.Ознайомлення з планами роботи кафедри та обов'язковою документацією кафедри

_____

_____

_____

3. Індивідуальна робота зі слухачами та студентами

_____

_____

_____

4. Обсяг проведення навчальної роботи за видами (дата проведення, тема)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

5. Відгук наукового керівника про якість проведення занять

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Дата Підпис наукового керівника

Аспірант _____

(підпис)

Зав. кафедри _____

(підпис)

Дата

Додаток 2

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Дата проведення	Академічна група	Тема	Вид занять
1	Прибуття аспіранта на практику				
2	Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці				
3	Ознайомлення з місцем роботи аспіранта та надання йому чітких і конкретних рекомендацій про те як він повинен виконувати програму з практики та його контролю діяльності науковим керівником				
4	Підготовка методичних рекомендацій до викладання лекцій з Н/Д № ХХ Назва заняття № ХХ Назва заняття				
5	Підготовка методичних рекомендацій до викладання практичних (семінарських, лабораторних) занять з Н/Д № ХХ Назва заняття № ХХ Назва заняття				
6	Підготовка методичних рекомендацій до проведення індивідуального заняття з Н/Д				
7	Проведення лекції № ХХ Назва лекції з Н/Д				
8	Проведення практичного (семінарські, лабораторні) заняття № ХХ Назва заняття з Н/Д				
9	Підготовка звіту з практики та презентації до захисту практики				
10	Надання роботи на перевірку науковому керівнику				
11	Отримання відгуку у наукового керівника та НПП (з Н/Д за якою закріплений аспірант)				
12	Захист педагогічної практики				

Керівник практики:

Науковий керівник _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток 3

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

«__» _____ 20___ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
Виконання індивідуального завдання педагогічної практики

з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

<ПІБ аспіранта>

№ п/п	Назва етапів роботи та питань, які повинні бути розроблені відповідно до завдання	Термін виконання	Показники керівника про виконання завдань
	(____.____.20___р. - ____.____.20___р.)		
1	Прибуття аспіранта на практику.		
2	Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці		
3	Ознайомлення з місцем роботи аспіранта та надання йому чітких і конкретних рекомендацій про те як він повинен виконувати програму з практики та його контролю діяльності науковим керівником		
4	Підготовка методичних рекомендацій до викладання лекцій з Н/Д № XX Назва заняття		
5	Підготовка методичних рекомендацій до викладання практичних (семінарських, лабораторних) занять з Н/Д № XX Назва заняття		
6	Підготовка методичних рекомендацій до проведення індивідуального завдання з Н/Д		
7	Проведення лекції № XX Назва лекції з Н/Д		
8	Проведення практичного (семінарського, лабораторного) заняття № XX Назва заняття з Н/Д		
9	Підготовка звіту з практики та презентації до захисту практики		
10	Надання роботи на перевірку науковому керівнику		
11	Отримання відгуку у наукового керівника та НПП (з Н/Д за якою закріплений аспірант)		
12	Захист педагогічної практики		

Аспірант _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник аспіранта _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток 4

Відгук

наукового керівника про проходження педагогічної практики

<ПІБ аспіранта>

на кафедрі «_____»

В період практики аспірант(ка) <ПІБ аспіранта> працював(ла) над оформленням необхідних навчально-методичних матеріалів для проведення лекційних/практичних (семінарських, лабораторних) та індивідуальних занять з навчальних дисциплін:

№ п/п	Назва Н/Д (кредитного модуля)	Форма занять	НПП за Н/Д	Назва заняття
1		лекція	Прізвище та ініціали викладача	Назва лекції №1
				Назва лекції №2
				Назва лекції №3
		Практичні, лабораторні, семінарські	Прізвище та ініціали викладача	Назва лекції №4
				Назва лекції №5
				Назва лекції №6
		індивідуальне заняття	Прізвище та ініціали викладача	ДКР
	І т.д.			

В процесі роботи аспірант(ка) <ПІБ аспіранта> проявив(ла) себе як ініціативний(а), працелюбний(а) і відповідальний викладач. Продемонстрував(ла) високий рівень теоретичних знань і вмінь самостійно вирішувати:

- проведення занять різних видів;
- забезпечення послідовності викладення матеріалу та міждисциплінарних зв'язків;
- організації та керування пізнавальною діяльністю студентів, формування у студентів критичного мислення;
- вибору методів та засобів навчання і контролю знань студентів;
- оцінювання результатів та проведення корекції процесу навчання;
- організації та аналізу своєї педагогічної діяльності;
- аналізу навчальної та навчально-методичної літератури і використання її в педагогічній практиці

Вважаю, що аспірант(ка) <ПІП аспіранта> програму практики та індивідуального завдання виконав(ла) в повному обсязі та заслуговує оцінку «_____».

Аспірант _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Лист – погодження

До положення про педагогічну практику здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) НУБіП України

Перший проректор	**І. Ібатуллін**
Начальник науково-дослідної частини	**В. Отченашко**
Завідувач відділу аспірантури	**О. Барабаш**